

Τὸ οὖς. *ιατρεῖον*.

Αἴθουσα ἢ ἄλλος χώρος, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἱατρὸς δέχεται τοὺς ἀσθενεῖς πρὸς ἐξέτασιν ἐνθ' ἄν.: *Νὰ πᾶς 'ς τὸ γιατρεῖο, νὰ σ' ἀνοίξῃ 'φτοῦν' τὸ λουθονάρι* (λουθονάρι = δοθιήν) Γαργαλ. *Θὰ πάου τοῦ προντ' 'ς τοῦ γιατρεῖου, νὰ μὴ ξιτάξ' οὐ γιατρὸς 'Αλόνν.*

γιάτρεμα τό, πολλαχ. *γιάτρεμαν* Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) *γιάτρεμα* βόρ. ἰδιώμ. *δᾶτρεμα* Πόντ. (Ίμερ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ.).

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. οὖς. *γιάτρευμα*, περὶ τοῦ ὅπ. βλ. Δουκ. εἰς λ. *θαροπαμός*.

Γιάτρεια 1, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γιατρεμονή ἡ, Πόντ. (Οἶν.).

Ἐκ τοῦ ρ. *γιατρεύω* καὶ τῆς παργωγ. καταλ. -μ ο ν ῆ εἰς Πόντον, περὶ τῆς ὅπ. βλ. Γ. Χατζιδ., Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 8 (1912), 6. Πβ. τὸν αὐτόν, Ἀθηνᾶ 24 (1912), 7.

Γιάτρεια 1, τὸ ὅπ. βλ.

γιατρεμός ὁ, σύνηθ. *γιατρισμός* βόρ. ἰδιώμ. *γιατρεμ-* -μός Χίος (Φυτ.) *διατρεμός* Κάρπ. Κάσ.

Ἐκ τοῦ ρ. *γιατρεύω*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *διετρεύω*. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

Γιάτρεια 1, τὸ ὅπ. βλ., σύνηθ.: "Οἱ οἱ γιατροὶ τὸν εἶ-
δαν καὶ γιατρεμὸν δὲν ἔχει σύνηθ. Τὸν εἶδαν πολλοὶ γιατροὶ
καὶ εἶπαν πὼς δὲν ἔχει γιατρεμὸν, πὼς θὰ πεθάνῃ Πελοπν.
(Καλάβρυτ.) "Ενα τέτοιον σπυρὶ δὲν ἔχ' γιατρισμὸν Λέσβ.
(Πάμφιλ.) Δὲν ἔχ' πιά γιατρισμὸν αὐτὸ τοῦ χέρ' Εὐβ. (Ἀκρ.)
Φίβγα, νὰ φίβγουμι, ἀδιωφέ, αὐτὴ τρὺπ'σι κι ἀπ' ἀλλοῦ,
γιατρισμὸν δὲν ἔχει (ἐκ διηγ.) Μακεδ. (Καστορ.) || Ἄσμ.

Λαβώσαν τὴ Γιαννάκαινα 'ς τὸ χέρι καὶ 'ς τὸ πόδι,
καὶ μπεινοβγαίνον οἱ γιατροὶ καὶ γιατρεμοὺς δὲν ἔχει
Πελοπν. (Βασαρ.)

Γιατροὶ νὰ τὸν-γιατρεύουσι τσαὶ γιατρεμὸν-μὴν ἔσῃ!
Μεγίστ. β) "Ιασις ψυχικοῦ πάθους, παρηγορία θλίψεως
σύνηθ.: "Ο πόνος μου δὲν ἔχει γιατρεμὸν Σίφν. || Ἄσμ.

Σῦρε, παιδί μου, 'ς τὸ καλὸ, καὶ σὺ ἀρρωστία δὲν ἔχεις,
μιὰ κόρη σὲ βαλάδωσε, καὶ γιατρεμὸν δὲν ἔχεις
Λευκ. || Ποίημ.

... "Ολ' οἱ γιατροὶ τὸ λένε

πὼς ἔχει πάθος τῆς καρδιᾶς καὶ γιατρεμοὺς δὲν ἔχει
Σ. Περεισιᾶδ., Ἐσμέ, 22. 2) *Γιάτρεια* 2, τὸ ὅπ. βλ.,
σύνηθ.: Ἄσμ.

Μπαίνουν καὶ βγαίνουν οἱ γιατροὶ καὶ γιατρεμὸν δὲ βρί-
σκουν

Στερελλ. (Ἀκαρναν.)

Τὸν παραστέκουν οἱ γιατροὶ καὶ γιατρεμὸν δὲ βρίσκουν
Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Καὶ τὸ γυαλὶν ὡσὰ ραγῇ, πρὶν διατρεμὸν δὲ ἔχει
Κάρπ.

γιατρευτικός ἐπίθ., Λεξ. Βάιγ. κ.ά. Θηλ. *γιατρευτικὴ*
Λεξ. Βλαστ., 402 *γιατριφ'κὴ* Μακεδ. (Βελβ.) Οὐδ. πληθ.
γιατρευτικὰ πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. *ιατρευτικός*. Ἡ λ. καὶ εἰς Σομ.

1) Θεραπευτικός, ἱματικός Μακεδ. (Βελβ.) Λεξ. Βάιγ.
κ.ά. 2) Οὐδ. α) θηλ., ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη. Λεξ. Βλαστ. 402.
β) Οὐδ., ἡ ἀμοιβὴ τοῦ ἱατροῦ πολλαχ.

γιατρεύω κοιν. *γιατρεύον* βόρ. ἰδιώμ. *γιατρεύω* Ἀνδρ.
Θήρ. Κάρπ. Κρήτ. Κύπρ. Κῶς Λέρ. Μέγαρ. Μεγίστ. Χίος
κ.ά. *γιατρεύον* Εὐβ. (Βρύσ. Κονίστρ. Κουρ. Ὁξύλιθ. κ.ά.)
Λέσβ. (Πάμφιλ. κ.ά.) Λυκ. (Λιβύσσ.) *γιατρεύω* Κύπρ. Κῶς
γιατρεύω Κύπρ. *γιατρέβω* Κύπρ. *γιατρέγου* Καλαβρ.
(Μπόβ.) *γιατρέγω* Καλαβρ. (Μπόβ.) *γιατρεύω* Σαμοθρ.
γιατιεύω Σαμοθρ. *διατρεύω* Κάρπ. Κάσ. *δᾶτρεύω* Πόντ.
(Ίμερ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) *γιατρεύω* ἴμα Τσα-
κων. (Χαβουτσ.) *γιατρεύω* ἴμα Τσακων. (Χαβουτσ.) *για-*
τρέγου ἐνι Τσακων. (Πραστ.) Μετοχ. *γιατρευτέ* Τσακων.
Τὸ Βυζαντ. *γιατρεύω*, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ ἀρχ. *ια-*
τρεύω. Βλ. Γαδάρ. διήγ. στ. 205 (ἐκδ. Wagner, σ. 130).
Ὁ τύπ. *γιατρεύω* καὶ εἰς Ἐρωτόκρ. (ἐκδ. Σ. Ξαν-
θοῦδ.) Α 138, 1744, Γ 1632. Περὶ τοῦ τύπ. *γιατρεύω*
βλ. ἀφιέρ. εἰς Χατζιδ., 95. Ἐκ τούτου ὁ τύπ. *γιατρεύω*
δι' ἄνομ.

1) Θεραπεύω, ἰώμαι κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ.
(Ίμερ. Σάντ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Πραστ.
Χαβουτσ. κ.ά.): *Πήγαινε 'ς τὸν γιατρὸν νὰ σὲ γιατρέψῃ. Ξέ-*
ρει καὶ γιατρεύει τὸν πονόματο. Ἡ πενικιλλίνη γιατρεύει
πολλὰς ἀρρώστιας κοιν. Ἐκαὶ καὶ τὴν γιάτρισσα 'ς τὸ χω-
ριό, γιάτρενα τὴν χρυσὴν Πελοπν. (Δίβρ.) Ἐπῆραν τοὺς 'ς τὸ
σπίτιν, τοὺς ἐγιατρέψασιν τζαὶ τοὺς ἐτδοιμίσασιν Χίος (Πι-
σπιλ.) Πῆμ' 'ς ἕνα ψιφτονγιατρὸν κι πιρίμινι νὰ δοῦν γιατρέψ'
Εὐβ. (Ἀκρ.) Ἐχ' γιατρέψ' κόσμον κι κουσμάξ' αὐτόθ. Εὐ-
τὸς γιατρός εἶναι γαλός, γιατρεύει γι-οῦλ-λους τοὺς ἀρρώ-
στους Κῶς Ἐχω γιατρεμένους ἀμέτρητοι Σῦρ. Τὸ 'ραφαν
τοῦ πιδὶ κι μὴ κιρὸν γιατρεύ'κιν (=ἐθεραπεύθη) Μακεδ.
(Βελβ.) Τὴν χρυσαφίδα τὴν ἡγιατρεύανε 'ς τὰ λιέματα τοῦ
φεγγαριου (χρυσάφιδα = ἱκτερος, λιέματα = λιγέματα =
περίοδος τῆς λειψοφώτου σελήνης) Εὐβ. (Στρόπον.) Ἐν ἐμ-
βοροῦσαν οἱ ζατροὶ νὰ τὸν-γιατρέψον Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Ἡ
θειά-Σταμάτω ἡ Κοσσυφίνα ἦτανε πρᾶχτικὴ γιάτρισσα καὶ
γιάτρενε καὶ τὸ κακὸ σπυρὶ ἀκόμα (κακὸ σπυρὶ = ὁ ἄνθραξ)
Πελοπν. (Γαργαλ.) Μὴ γιάτρεμι οὐ βλάχους τοῦ πονδᾶρι μ'
Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ἄν' ἔκ' ἔχον γιατρευτέ μὲ 'αἱ (τὸν εἶχα θε-
ραπεύσει μὲ λάδι) Τσακων. Νὰ μὴ ζᾷ ἀρρωστε, νὰ ζᾷ
γιατρευτέ πλέα στραγιώτα (νὰ μὴ πάῃ ἀρρωστος, νὰ πάῃ
πλέον ὑγιὲς εἰς τὸν στρατὸν) αὐτόθ. Τοῦ κάψ' μου γιατρεύετι
μὴ τ'χουραλ'φῇ (=χωρναλοιφῇ=ἀσβεσταλοιφῇ) Εὐβ. (Στρό-
πον.) Ἀι-Πανδελέμονα, διατρέ τοῦ κόσμον, ἀποὺ διατρεύ-
γεις τίς καρδιὰς τσαὶ διασκορπᾷς τοὺς πόνοους, διᾶτρεψε τὸ
δοῦλο τοῦ Θεοῦ (ἐξ ἐπιδ.) Κάσ. Μὴ φράφον πὺν τοῦ ζ'μα-
τᾶμ' γιατρεύουμι τὰ λ'κουσκισμένα τὰ πρᾶτα (φράφος = τὸ
δένδρο μελία, ζ'ματᾶμ = ζεματᾶμε = βράζομε, λ'κουσκι-
σμένα πρᾶτα = τὰ τραυματισμένα πρόβατα ἀπὸ λύκους)
Θεσσ. (Σταγιάδ.) Τὸ παῖν εἶμ'-ματ-τιασμένον τζαὶ πρέπει
νὰ γιατρευτῇ Χίος Ξεζ-ζεугαρώθησεν ὁ κακόμοιτος γιὰ
νὰ πάῃ νὰ γιατρέψῃ τὸ παῖν δον (ξεζ-ζεугαρώθησεν =
ἐπώλησε τὰ βόδια του, κακόμοιτος = κακόμοιρος) Κῶς
(Καρδάμ.) || Παροιμ.

Βάθρακας ξικολιασμένους ἄλλον βάθρακα γιατρεύει
(ἐπὶ τῶν βοηθούτων ἄλλους παρὰ τὴν ἰδικὴν τῶν ἀνάγκην
καὶ ἀδυναμίαν) Θεσσ.

"Αν εἶδεν ὁ λύκος γιατρεῖαν, ἐγιάτρευκεν τὸλ-λύκον του
(ἐπὶ τῶν ὑποσχομένων βοήθειαν εἰς ἄλλους, ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι
ἀνίσχυροι. Πβ. τὴν ἀρχ. «ὁ τῶν ἄλλων ἱατρὸς ἔλκεσι βρύων»)
Κύπρ.

Σώπα παραπονιάρικο κι ὁ κόσμος δὲν ἐχάθη
καὶ μὲ τὰ βότανα τῆς γῆς γιατρεύονται τὰ πάθη
(ἐπὶ τῶν συμβουλευόντων ὑπομονὴν) Ἀθῆν.

